ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci **žalobkyně Z. D. D.,** zastoupené Mgr. Zdeňkem Vaňátkem, advokátem se sídlem Vyšehradská 21, Praha 2, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2003, čj. OAM-4694/VL-20-04-BZ-2003, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 24 Az 2187/2003, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2004, čj. 24 Az 2187/2003 - 20,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2004, čj. 24 Az 2187/2003 - 20, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí byla zamítnuta žádost žalobkyně o udělení azylu na území České republiky jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) s odůvodněním, že žadatelka o azyl přišla na území České republiky ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, a v řízení nebylo prokázáno, že v jejím případě tento stát za takovou zemi považovat nejde. Žalovaný konstatoval, že Bulharsko splňuje znaky bezpečné země původu ve smyslu zákona o azylu a v průběhu řízení o udělení azylu nebylo možno dovodit, že by státní moc v případě žalobkyně nedodržovala lidská práva, nebo že by tato země nebyla způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž uvedla jako svou adresu P. s. M. v., V. L.. Krajský soud v Ostravě poté zaslal žalobu k vyjádření žalovanému, jenž ve svém vyjádření uvedl, že podle údajů z jeho evidence se stěžovatelka v současné době nachází na soukromé adrese u B. H., V Ú. 1490, P. 10 – S.. Proto soud prvního stupně zaslal žalobkyni na tuto adresu přípis obsahující vyjádření žalovaného a poučení podle § 51 s. ř. s.; zásilka se však vrátila zpět s tím, že adresátka

na dané adrese není známá. Krajský soud poté učinil na této adrese opětovné dotazy a zjistil, že se žalobkyně na uvedené adrese nezdržuje. Soud prvního stupně zjistil z evidence žalovaného, že tato adresa, na kterou bylo žalobkyni neúspěšně doručováno, je poslední žalobkyní udanou adresou. Vzhledem k této skutečnosti bylo po uplynutí zákonem o azylu předpokládané devadesátidenní lhůty, po kterou byla žalobkyně podle názoru krajského soudu neznámého pobytu, dne 25. 2. 2004 Krajským soudem v Ostravě vydáno usnesení čj. 24 Az 2187/2003 - 20, jímž bylo zastaveno řízení podle § 33 zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí soud prvního stupně uvedl, že speciální ustanovení o zastavení řízení podle § 33 zákona o azylu je tzv. jiným opatřením ve smyslu ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř. a proto nebylo nutné žalobkyni před vydáním rozhodnutí ustanovit opatrovníka. Usnesení bylo doručeno žalovanému dne 26. 2. 2004. Dne 11. 2. 2004 se na Krajský soud v Ostravě jménem žalobkyně obrátil pan P. M., jenž soudu sdělil, že je přítelem žalobkyně a požádal o doručení usnesení na v záhlaví tohoto rozsudku uvedenou adresu s tím, že se žalobkyně nyní na této adrese zdržuje. Rozhodnutí bylo žalobkyni na tuto adresu doručeno dne 16. 3. 2004.

Proti usnesení podala žalobkyně dne 26. 3. 2004 k poštovní přepravě kasační stížnost, v níž uvedla, že se na adrese uvedené v napadeném usnesení nikdy nezdržovala, tato adresa byla pouze formální, zprostředkovaná tzv. „pasáky“, a potvrdila, že ji v místě této adresy nemohl nikdo znát. Stěžovatelka uvádí, že do České republiky byla svými bratry prodána v roce 2002, na území České republiky byla nucena k prostituci, celkem měla tři „pasáky“, přičemž poslední z nich se momentálně nachází ve vyšetřovací vazbě. Stěžovatelka uvádí, že žádost o udělení azylu podala z důvodné obavy, že bude po návratu do země původu opětovně příbuznými prodána. Uvádí, že se v současné době zdržuje u P. M., tam převzala rovněž napadené usnesení. Stěžovatelka sděluje, že s panem M. má po dobu pěti měsíců hlubší vztah a uvažují o sňatku a o založení rodiny. Na adrese uvedené v evidenci žalovaného se nezdržovala z obavy o svůj život, nyní se trvale zdržuje u pana M., avšak i nadále u ní přetrvává důvodná obava z „pasáků“. Stěžovatelka namítá, že při posuzování její žádosti o udělení azylu nebylo vzato v úvahu, že se stěžovatelka stala obětí obchodu s lidmi a že v České republice napomohla k objasnění této trestné činnosti, neboť vypovídala jako svědek před orgány policie. Proto stěžovatelka navrhuje, aby rozhodnutí soudu prvního stupně bylo zrušeno z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti namítl opožděné podání kasační stížnosti, neboť na kasační stížností napadeném usnesení soudu prvního stupně je vyznačeno datum nabytí právní moci rozhodnutí 26. 2. 2004, žalovaný se proto domnívá, že rozhodnutí nemohlo být stěžovatelce doručeno až 16. 3. 2004 a kasační stížnost doručenou soudu dne 29. 3. 2004 je tedy třeba pokládat za opožděnou. Vzhledem k této skutečnosti žalovaný navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro opožděnost, popřípadě její zamítnutí pro nedůvodnost.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí soudu prvního stupně a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Dříve, než soud začne rozhodovat o věci samé, musí přezkoumat dodržení zákonných podmínek pro řízení o kasační stížnosti. Základní podmínkou je včasnost podání kasační stížnosti. K námitce žalovaného týkající se možné opožděnosti podané kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že ze soudního spisu je zřejmé, že usnesení o zastavení řízení bylo stěžovatelce doručeno dne 16. 3. 2004 na dodatečně zjištěnou adresu, avšak tato skutečnost již nebyla soudem zohledněna v doložce právní moci rozhodnutí. Dnem nabytí právní moci usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2004, čj. 24 Az 2187/2003-20, tedy není 26. 2. 2004, jak je nesprávně uvedeno na doložce právní moci, nýbrž toto usnesení nabylo právní moci dne 16. 3. 2004, kdy bylo doručeno žalobkyni. Kasační stížnost podanou stěžovatelkou k poštovní přepravě dne 26. 3. 2004 je tedy nutné pokládat za včasnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal řízení před soudem prvního stupně, které přecházelo vydání kasační stížností napadeného usnesení o zastavení řízení a zjistil, že krajský soud pochybil, když zastavil řízení se stěžovatelkou, která byla podle jeho sdělení neznámého pobytu, aniž by jí ustanovil k ochraně jejích práv opatrovníka podle ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř. Soud prvního stupně sice v odůvodnění usnesení uvedl, že řízení je zastavováno podle § 33 zákona o azylu a tento způsob ukončení řízení označil za tzv. jiné opatření ve smyslu ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř., čímž odůvodnil absenci ustanoveného opatrovníka při zastavení řízení. Nejvyšší správní soud k tomu však konstatuje, že Krajský soud v Ostravě pochybil, když stěžovatelce neustanovil k ochraně jejích práv opatrovníka, přestože dospěl k závěru, že je neznámého pobytu, neboť zastavení řízení podle § 33 zákona o azylu nelze považovat za tzv. jiné opatření, jež představuje výjimku z povinnosti ustanovit opatrovníka účastníku řízení z důvodů podle § 29 odst. 3 o. s. ř. Za tzv. jiné opatření podle § 29 odst. 3 o. s. ř. je možné považovat např. přerušení řízení spojené s podnětem k zahájení řízení o způsobilosti k právním úkonům, obecně vzato zejména rozhodnutí povahy předčasné či dočasné; nelze dospět k závěru, že by opatrovník nemusel být ustanoven účastníku řízení, který je neznámého pobytu, pro tu fázi řízení, jíž se řízení končí. V dané věci bylo řízení zastaveno podle § 33 zákona o azylu, aplikovaného pomocí § 47 písm. c) s. ř. s., takový úkon nebylo možné považovat za tzv. jiné opatření a pokud měl soud prvního stupně za prokázané, že stěžovatelka je neznámého pobytu, měl jí před vydáním usnesení o zastavení řízení ustanovit opatrovníka.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná pro vady řízení před krajským soudem, jež měly za následek nezákonné rozhodnutí o zastavení řízení, a proto kasační stížností napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil; současně věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení, v němž je tento soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud v Ostravě v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. srpna 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu